

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDĂ

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Să mergem la Roma!

(+). Cetatea celor șapte coline nouă Românilor ne este de două ori sfântă: odată pentru că „dela Râm ne tragem” ca neam; apoi pentru că tot Roma vârhovnicului Petre ne-a născut și întru Hristos. Astăzi doar nu se mai îndoiște nimeni că la leagănul neamului nostru a străjuit geniul bun al Romei creștine. Și numai o fatalitate vrăjmașă, în veacuri târzii, ne-a rupt dela sânul ei de mamă. La care, precum știm, abia o parte din mulțimea filor, și abia după îndelungată și amară sbatere în robia străinului, a nimerit iarăși.

De Paștile răsăritene ale anului acestuia ni se dă prilej să cercetăm Cetatea Sfântă a strălucirilor străbuni întru latinătate și a celor întru creștindate; să ne închinăm la cele mai Sfinte Locuri lor și nouă; să retrăim câteva clipe, chiar lângă cenușa și pulverea lor, vremile prământărilor, luptelor și izbânzilor epice ale lor. Pentru noi totul are aci glas viu și pătrunzător până în străfundurile conștiinței: Forul, Coloseul, Columna lui Traian, Arcurile de triumf ale Imperatorilor, Via Appia, Catacombele, basilicele ridicate pe mormintele SS. Petru și Pavel; bisericile răsăritene de origine, ca S. Maria în Cosmedin, S. Saba, SS. Nereo și Achilleo, și mai ales S. Alessio, ael „Domicilium Sanctorum” unde se retrage, în veac. X, vlădicul Sergie al Damascului din calea urgiei Saracenilor, și unde incap așa de bine lângă olată, în sfântă frăție, s. Nil, grecul, și s. Leon, latinul. Roma e o minune cum nu cunoaște alta lumea. E o lume întreagă: Eine Welt zwar bist du, o Rom! cum a exclamat, cuprins de admirație, geniul dela Weimar, Goethe. Și în această lume de minuni un centru luminos, cu speciale străluciri de vrajă pentru noi Români uniți, pentru că-i suflet din sufletul neamului și a bisericii noastre: lespeda sepulcrală din „Madonna del Pascolo” sub care se odihnesc rămășițele pământului ale celui mai sbuciumat și mai prigonit de soarte vlădică român unit: osemintele martirizării arhieru Inochentie cel din via de nebănuite energii românești a Miceștilor dela Sad.

De altfel drumul Romei ne este cunoscut nu numai în-de-unul, cum l-au făcut tinerii noștri leviți ce s'au dus să adânciască tmeiurile credinței în umbra lui S. Pietro, sau acel cioban mânănt într'acolo de nostalgii ancestrale — Badea Cârțan — ci și în grupuri de pelerini; dove chiar impozante. Cum au fost pelerinajele din 1925 și 1933.

Anul acesta, pe lângă motivele de până aci pentru a face calea Romei, avem altele în plus: bucuria de a fi de față la binecuvântarea și intrarea sărbătorească în stăpânirea unui splendid așezământ bisericesc-românesc, cum e colegiul „Pio XI”, și datorința de a ne arăta, barem în felul acesta, recunoștința față de Sf. Părinte, grijei și dărniceii căruia (ca și a lui Benedict XV) este a se mulțumi acea clădire de grele milioane. (Cum e și „Institutul Recunoștinții” și Școala Normală de băieți din Blaj, cari vestesc și ele, în litere de peatră, mâna larg deschisă a lui Fiu XI). Cheltuielile drumului sunt potrivite posibilităților cât mai multora. Așa că din partea aceasta, cel puțin pentru destul de multă lume, nu sunt piedeci de neînviș. Tocmai de aceea: La Roma! Avem atâtea de văzut și de învățat. Și atâtea de plătit în spirit și adevăr. Să arătăm că suntem conștii de tmeinicia laudei pontificale: Sanguine et fide Romani. — Prilejul e bine venit: Să nu-l pierdem. Și să facem apostolie în acest sens, în cercuri cât mai largi. Căci e chestie de conștiință și de demnitate să ne prezintăm cât mai impunător în inima latinității și a creștinătății.

Condamnarea Hitlerismului

Puternica enciclică a Sfântului Părinte Papa Pius XI despre situația Bisericii în Germania — Categoricală osândire a păgânismului național-socialist

Biserica reprobă rătăcirile extremiste. Pe toate. Indiferent de culoarea cămășilor ce poartă și de ritmul imnurilor ce cântă.

Poartă luptă pe viață și pe moarte împotriva comunismului degradant. Nu poate îngădui ca omul lui Dumnezeu să se înecă în noroi. Concepția de viață materialistă este o rușine pentru umanitate. — Condamna însă, în același timp, și rătăcirea dela celalalt extrem: diferitele „totalitarisme” care, pe alt drum, ajung exact la același rezultat ca și bolșevismul. Se infundă în aceeași mlaștină. De aceea, de câteori și-a ridicat glasul, în anii din urmă, împotriva orărei bolșevice, Sfântul Părinte n-a uitat să reprobe cu toată tăria și teoriile religioase ale național-socialismului. Pentru credință și Biserică cele două extreme sunt deopotrivă de periculoase.

Ultima enciclică papală însă, *Divini Redemptoris*, osândind cu ultima energie comunismul, nu pomeniște nimic de extremismul de „dreapta”. De aici jubilară entuziastă a gazetelor acestui curent, care a ținut să canalizeze în favorul său impresia adâncă ce produsese în lume cuvântul papal. Jubilară însă n-a ținut mult. La câteva zile, „*Osservatore Romano*” (22—23 Martie) publică o nouă enciclică papală, trimisă de Sfântul Părinte, cu data de 14 Martie, episcopilor germani, „despre situația Bisericii catolice în Reichul german”. Scrisoarea este zdrobitoare pentru național-socialism, pentru doctrina lui păgână și pentru practicile lui viclene, perfide.

De sigur, Papa s'a hotărât greu la acest pas plin de grave consecințe. A așteptat mult. A trecut peste mizerii și neajunsuri infinite. A văzut și a știut ce se întâmplă în Germania. Cum se falsifică sistematic sufletul unui popor întreg. Cum se corupe credința și moravurile. Cum se calcă în picioare un concordat încheiat de bună voie de către conducerea unei țări civilizate; cum se frânge, pe furie și cu violență, cuvântul dat; cum se eludează angajamentele luate. A văzut și a știut mizeriile la cari sunt supuși catolicii pentru credința lor, prigoanele neomenoase cari s-au năpustit asupra lor cu furie crescândă. A sperat însă că, trecând primele valuri, se va putea restabili pacea și drepturile vor fi respectate. Dar lucrurile au mers din rău în mai rău. Dovezile de nerespectare a cuvântului dat au sporit din zi în zi. Catholicismul a ajuns în situație insuportabilă.

De aceea Papa s-a simțit dator să grăiască în fața lumii întregi. Pentru a fixa răspunderile și pentru a întări în credință pe filii

săi din Germania, cari trec prin proba de foc a prigonirilor de tot felul.

Avem, firește, marele regret de a nu putea rezuma, într'un scurt articol de ziar, bogăția și puterea convingătoare a acestui extraordinar document al vremii. Ne place să credem însă, că în curând îl vom avea întreg în traducere românească și suntem siguri că cititorii noștri nu vor întârzia să-l citească și studieze cu toată atențiunea. Asta cu atât mai mult, că sunt și la noi în țară destule minți ușoare, cari se lasă furate de aparențele înșelătoare. Multe suflete bune, cari se lasă prinse de vorbe sunătoare și, inspirându-se dela doctrinarii lui Hitler, cu numele lui Hristos pe buze, isbesc în temelile adevăratului creștinism; în numele credinței propovăduiesc neopăgânismul care ne poate fi fatal.

În chip deosebit, sunt valabile și la noi, ca și în Germania, și ca în toată lumea, principiile fundamentale pe care este clădită noua scrisoare papală. Siliți să renunțăm la ispita de a le pune în plină lumină, vom sublinia numai trei din cele mai importante și esențiale.

Înainte de toate, Sfântul Scaun ține să accentueze *Datoria de a respecta contractele liber încheiate*; de a respecta cinstit cuvântul dat. Teoriile și practicile contrare acestui principiu — de cari s'a făcut vinovat pe față Reichul — duc la distrugerea societăților. Ele „ucid orice încredere și fac și pentru viitor fără valoare internă ori ce cuvânt dat”. Dreptul nu se poate confunda cu interesul, fie el și „superior”, ori „de stat”. În fața principiului, fals interpretat: „drept este ceea ce folosește poporului”, Sfântul Părinte pune porunca dreptului naturii, pe care au înțeles-o și păgânii: „Nici odată nu-i folositor ceea ce e rău din punct de vedere moral. Și nu fiindcă e folositor, este bun moralmente; ci fiindcă este bun moral, este și util”. (Cicero, *De officiis*, 3, 30).

În locul al doilea, enciclica osândește cu ultima energie orice program politic care falsifică *dreapta credință* în Dumnezeu și simple valori umane (ca „rasă, popor, stat, o formă de stat, pe purtătorii puterii de stat” etc.) „le smulge din această scară de valori pământeană, declarându-le norma supremă a tuturor lucrurilor, chiar și a celor religioase”. Această încercare de „divinizare” a vremelnicului e adevărată „idolatrie, care răstoarnă ordinea de Dumnezeu făcută și de Dumnezeu voită a lucrurilor”. „Numai spirite superficiale pot cădea în rătăcirea de a vorbi de un Dumnezeu național, de o religie națională”. Este o nebunie a căuta să închizi pe Ziditorul Universului

în „granițele unui popor, ori a-l întemnița în vinele unei singure rase“. Totuși, acest „neopăgânism“ se cultivă oficial în Germania! El răstoarnă sistematic toate dogmele fundamentale ale credinței. Evangelia e întunecată de „mitul sângelui“. Se comite sacrilegiul infam de a ridica alături de Hristos proci falși, declarându-i chiar superiori Mântuitorului. Se înfățișează în lumină falsă, pentru a putea fi persecutată, Biserica, ca și când ar fi dușmana naționalismului, pe care în realitate ea îl cultivă. Din această stricăre a credinței, urmează în chip organic răsturnarea moralei, care nu se mai ancorează în voința eternă a lui Dumnezeu, ci se face pendentă de valurile schimbătoare ale opiniei omenești. Acesta este „un mare păcat față de viitorul poporului, ale cărui roade amare vor trebui să le mănânce generațiile viitoare“.

Cu aceeași tărie se ridică Papa întru apărarea *libertății omului*, care „persoană fiind, are drepturi de Dumnezeu date, cari nu pot fi negate de comunitate, nici desființate, ori încălcate“. „Desconsiderarea acestui adevăr fundamental uită, că adevăratul bine comun rezultă în ultima analiză și poate fi cunoscut din natura omului care cere armonizarea dreptului de persoană cu legăturile lui sociale... Orice abatere dela această ordine sguode înșiși pilastrii pe care razimă edificiul social, primejduind prin aceasta liniștea, siguranța și chiar existența societății înșiși“. — Enciclica ține să accentueze câteva din aceste drepturi fundamentale ale persoanei umane: libertatea de conștiință și dreptul părinților la educația religioasă a copiilor. Ele sunt în chip deosebit primejdite, ori aproape desființate în regimul totalitar.

Facă Dumnezeu ca acest glas al adevărului să fie înțeles și urmat. În Germania, la noi, și în toată lumea. Altfel ne pândesc primejdii și rățaciri, cari ar putea fi fatale. Quod Deus avertat!

Apostolie misionară. Ultimul număr al „*Curierului Creștin*“ din Cluj (1—15. 3. 37) aduce raportul p. *Ion Agârbiceanu*, noul pre-

șed. al Reun. de misiuni din eparhia clujană, despre activitatea misionară dezvoltată în anul 1936 în cadrele acestei reuniuni. Insemnăm și noi, la acest loc, parohiile cari au avut parte de misiuni, precum și preoții vestitori ai cuvântului dumnezeesc, în paranteze înregistrând numărul apropiierilor de SS. Taine.

1. *Răstolți*. Dr. Titus Malai (732). 2. *Răbeni*. Ștefan Botha (492). 3. *Mintul Român*. Ion Petringel (937). 4. *Cluj—Dâmbul Rotund*. Dr. Ioan Handrea. 5. *Domnești*. Simion Negrea. 6. *Cluj I* (Catedrală). Ion Agârbiceanu. 7. *Făureni*. Pompeiu Onofreiu (386). 8. *Rebrișoara*. Alexiu Bidian (549). 9. *Fildul de Jos*. Ion Chezan (250). 10. *Cornești*. I. Mihalca. 11. *Ponorel*. Nicolae Bucea (200). 12. *Sava*. Dr. Gregoriu Strîmbu. 13. *Gădăln*. P. Atanasiu Maxim dela Bixad (684). 14. *Parva*. Dr. Cosma Avram. 15. *Sângeorz-Băi*. Dr. Titus Malai (192). 16. *Mica*. Iacob Marga (84). 17. *Țaga*. Dr. Ioan Bal dela Oradea (459). 18. *Dobricul Mare* Toma Bulea (150). 19. *Cluj* (Catedrala). Exerciții spirituale pentru preoți, conduse de Dr. Oct. Domide. 20. *Năsal*. Dr. I. Bal dela Oradea (551). 21. *Batin*. Alex. Paul (200). 23. *Mateiu*. Dr. I. Bal (411). 24. *Panticeu*. Dr. Titus Malai (105). 25. *Surdac*. Iacob Marga (170). 26. *Rodna Veche*. Valeriu Henciu (382). 27. *Cojocna*. Laurențiu Nicoară (260). 28. *Bistrița*. Dr. Victor Bujor și Ion Agârbiceanu (400). 29. *Coruș*. Laurențiu Nicoară (340). 30. *Jichișul de sus*. Iacob Marga (177). 31. *Giula*, Dr. I. Pavel (272). 32. *Poeni*. Eugen Anca (300). 33. *Boj*. Laurențiu Nicoară (409). 34. *Cluj* (Catedrala) Dr. Dominic Neculăeș dela Oradea. 35. *Cluj* (Parohia VI) Dr. Emilian Lemeny (400). 36. *Mândăstirea Nicula*, cu mai multe misiuni populare de praznicele mai mari, începând dela Bunavestire și până la ziua Crucii, cu mii și mii de spovedanii și cuminecări.

În eparhia *Lugojului* s'au ținut în Paresimile anului în curs misiuni populare cu îmbucurătoare rezultate în parohiile: *Hiltăș*, *Visag*, *Comloșul Mare* și *Târnova*, preoți misionari fiind: Dr. Nic. Brînzeu, I. Ienea, canonici; Dr. Iuliu Rațiu, primnotar consistorial și I. Muntean din Dragșina.

Tot în aceste Paresimi au avut parte de

primeniri sufletești la fel parohiile *Iapa* și *Sorasău* din eparhia de Nord (400—500 mărturisiri și cuminecări), vestitori ai cuvântului fiind P. Leon Manu, egumenul basilian dela Nicula și P. I. Gârleanu, franciscan unit dela Oradea.

Prinosul recunoștinței. „*AGRU*“, organizația *Turda*, înțelege să fie de folos credincioșilor în aceste săptămâni de reculegere sufletească, a postului Paștilor. De aceea a luat frumoasa hotărâre de a ține în fiecare Duminică după masă câte o conferință culturală-religioasă în legătură cu *Blajul*, dela întemeierea căruia se implinesc în anul acesta două veacuri.

Prima conferință s'a ținut Duminică, la 21 I. c., la Casina Intelectualilor din orașul nostru, participând toată suflarea românească din acest centru istoric. Dl. profesor *Ioan Mureșanu*, vrednicul președinte al *Agrului*, prin cuvinte înălțătoare a arătat importanța de două ori seculară a *Blajului* anunțând conferințele cari se vor ține.

A vorbit cu mult suflet și competență diletinsul director al liceului de băieți, d. *Petru Suciu*, fost profesor al liceului „*Sf. Vasile*“ dela îmbinarea *Târnavelor*, despre: „*Blajul Cultural*“, impresionând adânc asistența. *Blajul* — spus conferențiarul — nu a scris numai o pagină de glorie în istoria neamului, ci a scris însăși istoria românismului. *Blajul* nu aparține numai bisericii române-unite; el aparține Neamului Românesc.

Asociația corală „*Sf. Maria*“ din *Turda-veche*, sub conducerea d. profesor I. Ghiriș, a executat două frumoase cântări.

Joi, în 25 I. c. la sărbătoarea *Bunei-Vestiri*, în cadrul serbărilor aranjate din partea Reuniunii „*Sf. Maria*“ a femeilor române din orașul nostru, a conferențiat p. *I. Agârbiceanu*, marele scriitor și vrednic protopop-canonice al *Clujului*.

În felul acesta căutăm și noi să aducem prinosul de recunoștință *Blajului*, scump tuturor românilor din lungul și latul țării și cu tot dreptul numit „*Ierusalimul Neamului Românesc*“. (C. Delaturda).

□ □ Foia „Unirii“ □ □

Mijloace supranaturale de educație

— Penitența din punct de vedere pedagogic —

(2) de prof. I. Micloa

Una din marile piedeci a educației laice este faptul că educatorul n'are prilej de a sta de vorbă cu sufletul tânărului și așa n'are o idee clară despre starea lui sufletească. De altă parte elevul nu este pus niciodată, față în față cu el însuși și chiar dacă i-s'ar oferi acest prilej, nu-l folosește la nimic, fiindcă n'are de unde primi îndrumări cu privire la eventualele greșeli de cari ar vrea să se scape. Învățătorul îi este străin, n'are încredere în el. Teama divulgării secretului său îl reține dela o confesiune sinceră.

Educația creștină în primul act al Penitenței îl pune pe elev în față cu sine însuși. Aici, el este chemat să-și dea seamă de defectele sufletului său, în fața celei mai severe comisiuni din câte există: în fața conștiinței sale și a lui Dumnezeu, care-l cunoaște, după cum se cunoaște el însuși; iar față de sine trebuie să fie absolut sincer. Această sinceritate este cea mai importantă condițiune a dezvoltării caracterului. Nicăiri nu se implineste cu mai mult succes dorința înțelepciunii vechi — „cunoaște-te pe tine însuși“ — decât în actul ce premerge mărturisirea, în examinarea conștiinței.

În examinarea conștiinței deoparte, apare într-o lumină clară scopul vremelnic și veșnic al tânărului, iar de altă parte, viața, așa pe cum a trăit-o în realitate. De aici urmează și concluzia: de câte ori faptele lui au servit scopul și mai cu seamă, cât de repede l-au aruncat aceste fapte pe drumul ce duce spre ideal? Din punct de vedere educativ această reflexie este de cea mai mare însemnătate, pentru că gândirea nu se oprește aci, la aceasta puțin îmbucurătoare constatare, ci face un pas mai înainte.

Cercetând punctul de unde a căzut: Inblirea lui Dumnezeu, care-l aducea cea mai deplină pace în suflet și situația de plâns în care se află, e imposibil ca, judecate, aceste să nu-l tulbure inima, deșteptând în ea o sinceră părere de rău pentru relele săvârșite. Lacrimile în care-și spală tânărul scăderile sale, cari nu sunt indiferente nici pentru sine, și nici pentru Hristos care și-a dat sângele pentru îndreptarea lui; aceste lacrimi incolțesc marea hotărâre de îndreptare. „Știți că momentul când își pregătește copilul sufletul pentru mărturisire, prețuiește, din punct de vedere al îndreptării sufletești, cel puțin cu un an de educație! Când copilul ingenunchiază și își plânge păcatele tânărului său suflet și promite că altul niciodată nu le va face — aceasta îndreptă mai mult decât orice poruncă sau pedepsă“ (Tóth Tihamér).

Parcă-l vezi ridicându-și fața din palmele umede de lacrimi, cu marea hotărâre luată, că

viața lui, de aici înainte, va fi alta: va fi mai atent, mai tare; va înfrunta cu mai mult curaj ademenirile, faptele și pildele rele. Nu e deprimat și nici nu se lasă înfrânt; el vrea să înfrângă răul, opunându-i cu dârzenie binele.

După aceasta pasul lui se îndreaptă spre acela, care pe lângă iertarea dumnezeiască, îi mijlocește și leacul potrivit pentru îndreptare.

În actul confesiunii copilul permite cu încredere, ca omul ce-l stă în față să-l privească în suflet. De această încredere nu se bucură nimeni pe pământ: nici tata, nici mama, nici cel mai bun prieten. Înaintea confesarului se desfășoară adevăratul film al vieții celui ce-l stă în față. Operatorul este însuși eroul filmului. Sinceritatea este spontană, fiindcă învovăște din vorbe cari razimă în realități trăite aievea. Acuza nu vine din partea altora, ci din partea celui vinovat.

— Am fost invidios, leneș, bărfitor; am urât, neîndreptățit pe aproapele meu. Viața mea trupească mi-am spurcat-o.

Și ca dintr'altă lume răsună un glas părintesc, dar muștrător, care arată întunecimea păcatului și frumuseța sublimă a virtuții opuse. În locul fiecărui păcat căit din suflet, se așează răsădul virtuții nobile, care, udat de roua harului ce-l varsă această Taină, încălzit și luminat, în viitor va aduce roade alese.

Spovedania este momentul pedagogic în care elevul i-se poate administra tocmai acel remediu, de care are cea mai ardentă lipsă. Aci fiecare vorbă vindecă o rană, fiecare îndemn incolțeste o virtute.

Cea mai mare comoară

Părți din pastorală de Paresimi a Preasf. IOAN al Lugojului

...] De câte ori suntem de față când se face Sfântă Liturghie, noi auzim pe preot zicând: „*Luafi, mâncați, acesta este trupul meu, carele pentru voi se frânge spre iertarea păcatelor*”; și după aceea: „*Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu al legii celei nouă, carele pentru mulți se vursă spre iertarea păcatelor*”. Ia preotul o bucată de prescură, pusă pe un vas aurit, și, după ce a binecuvântat-o și a zis vorbele de mai sus: „Acesta este trupul meu”, din pâinea aceea se face trupul Domnului nostru Isus Hristos. După aceea, peste vinul, care este în un pahar aurit, zice vorbele: „Acesta este sângele meu”, și din vin se face sângele Domnului nostru Isus Hristos. Cuvintele trupul și sângele nostru înseamnă însuși trupul nostru, viu, sănătos. Așa și trupul și sângele Domnului nostru Isus Hristos se înțelege însuși Domnul Isus Hristos, așa cum a umblat în lume, făcând bine la toată lumea și vindecând toată boala și toată neputința: așa cum este și astăzi deodreapta Tatălui.

...] Sfânta Cuminecătură a făcut-o mai întâiu Domnul Hristos, la cina cea de taină, și a cuminecat cu ea pe Apostoli. Tocmai pentru foloasele mari, ce le poate avea omul din Sfânta Cuminecătură, Domnul a poruncit Apostolilor ca să facă și ei la fel, așa cum a făcut Isus: „Acesta să o faceți întru pomenirea mea” (Luca 22, 19). Cu alte cuvinte: „Așa cum m'ați văzut că am făcut eu, să faceți și voi”. Prin aceste cuvinte, Apostolii au primit nu numai porunca, ci și puterea de a face din pâine trupul Domnului și din vin sângele Domnului. Și cum această putere nu le-a fost dată lor numai pentru binele și folosul lor, ci și pentru binele și folosul tuturor creștinilor, ei au fost datori să treacă această putere asupra următorilor lor în slujba Domnului, ceace au și făcut-o. Iar noi Episcopii, cari suntem următorii Apostolilor, când sfințim preoți, le dăm puterea ca să poată aduce lui

Dumnezeu daruri și jertfe spirituale (Euhologii de Blaj din 1912, pag. 491) adică să facă sfânta Cuminecătură.

...] Cât de însemnată este slujba, în care se face Sfânta Cuminecătură, se poate vedea și din pregătirea, ce trebuie să o facă preotul mai înainte de ce s'ar apuca de acest lucru. El trebuie să se pregătească încă de cu seara cu rugăciuni, cari îl spun, că dacă are păcate, nu este vrednic să se apropie de Sfânta Taină. De aceea și cere dela Dumnezeu darul lacrimilor, cari să-i spele spurcăciunea inimii și să-i vindece rănile sufletului. Se mai roagă apoi de Domnul: „Mintea, sufletul și inima sfințește-le, Mântuitorule, și trupul meu; și mă învrednicește Stăpâne, să mă apropii fără osândă de înfricoșatele taine” (Troparul II din Cântarea VI a Canonului Sfintei Cuminecături). Da, căci însuși Sfântul Pavel ne învață: „Drept, aceea, ori cine va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului”, adică se poartă necinstit cu însuși Domnul Hristos. Ca urmare a acestui păcat: „Celce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată lui își mănâncă și bea” (I Cor. 11, 27, 29): el însuși își pregătește osânda.

...] În Sfânta Scriptură este o vorbă așa de frumoasă, care ne învață minunat, ce folos avem noi din aceea, că Domnul nostru Isus Hristos este totdeauna cu noi în Sfânta Cuminecătură: „Ce neam mare este, căruia să-i fie Dumnezeu aproape, cum ne este nouă Domnul Dumnezeu nostru întru toate, ori când îl vom chema?” (A II Lege, 4, 7). Când Majestatea Sa Regele merge undeva, oamenii din locul acela nu se îndestulesc numai cu aceea, că-l fac poartă de triumf, cu flori și covoare frumoase, și-l primesc cu cea mai mare dragoste; ci-și lasă toate trebile la o parte, ca să fie cât se poate mai mult cu Dânsul, și să-l stea cât se poate mai aproape. Regele este pus de Dumnezeu mai mare peste Țară; când li dăm cinstea cea mai mare, facem voia lui Dumnezeu. Cu cât trebuie să fie mai mare dragostea, cu care suntem datori să alergăm la Isus Hristos, Care este de față aici, în

Sfânta Cuminecătură, Care este Regele Regilor și Impăratul împăraților, și în fața Căruia trebuie să ingenuche și Majestatea Sa Regele?

Când umbla Isus în lume, foarte multă lume alerga la Dânsul din toate părțile. Ne spune Sfântul Luca Evanghelistul despre Domnul Hristos, că după ce și-a ales pe cei doisprezece Apostoli, sta cu ei și-i pregătea pentru slujba, ce avea să li-o încredințeze. Cu toate că Isus voia să stea numai cu ei, oamenii nu i-au dat pace, căci a venit la Dânsul „mulțimea ucenicilor Lui și mulțime multă de popor din toată Iudea și din Ierusalim și de pe lângă marea Tirului și a Sidonului, care venise să-L auză și să se vindece de neputințele sale, și ceice se chinau de duhuri necurate și se vindecau. Și toată mulțimea căuta să se atingă de El, căci putere ieșea din El și vindeca pe toți” (Luca 6, 17—19).

Isus nu vindeca numai boalele trușesti, ci le vindeca și pe cele sufletesti...

(...) Câte boli sufletești a vindecat Domnul Isus prin Sfânta Cuminecatură, se vede din schimbarea vieții oamenilor. Unul din cei mai mare învățați ai timpului său, Tertulian, spune, că creștinii nu se pot cunoaște de pe altceva, decât că și-au îndreptat viața și s'au lăsat de scăderile, ce le aveau mai înainte (Ad Scapulam, c. 2, n. 16). Și când apără pe creștini în fața păgânilor, cari nu puteau vedea cu ochi curați viața frumoasă a creștinilor, chiamă mărturii pe judecători, cari cunosc mai bine faptele oamenilor: „Chemăm ca mărturii judecății voastre, ale acelora, cari în toate zilele judecați pe cei băgați în temniță... temnița este plină de ai voștri; lanțurile gem pe mâinile aior voștri... păzitorii temnițelor griesc turmele vinovaților dintre ai voștri. Nu este acolo nici un creștin, decât doar pentru că e creștin, ori pentru că nu s'a lăpădat de credința creștină” (Apologeticum, c. 4, n. 148). Judecătorii erau păgâni, și cei ce veneau să fie osândiți pentru fărâdelegi încă erau tot păgâni. Creștinul ajungea la judecată nu pentru că ar fi făcut vre-o fărâdelege, ci pentru că păgânii nu puteau suferi viața lui curată și cinstită, ori pentru că faptele lui rele l-au scos

Obiectia ce ar face-o cineva, că după mărturisire tinerii cad din nou aproape în aceleași păcate, nu dovedește nimic contra s. penitențe. Fiindcă chiar dacă se întâmplă acest lucru, copilul, făcând comparație între cele două stări sufletesti, ajunge la convingerea că starea sufletului fără de păcat este singura care-l face fericit. Or, din punct de vedere al îndreptării, nu e de puțină însemnatate, că sufletul cuiva e sensibil la împunsăturile păcatului. Și dacă cade, nu e disperat; se ridică cu mai mare hotărâre. „Pugnamos contra vitia, non ut vincamus, sed ne vincant” (Seneca).

Cele spuse până aici vor fi înțelese numai de cei ce au constatat și din experiență proprie valoarea educativă superioară a s. Spontanii, adică cei ce datorează învingerea păcatelor folosirii acestei taine. Cei ce n'au încercat acest mijloc de autoeducație, nu vor putea să-i sesizeze importanța. Dar nici nu sunt chemați să se pronunțe asupra valorii ei. Pentru că dacă sunt unii răi și după mărturisire, nu înseamnă că mărturisirea n'are în sine putere educatoare, ci că elevul era prea obișnuit să facă casă comună cu păcatul și nu l-a reușit să se despartă de tot de el. Dar aici trebuie nu se face vorbă și despre cei ce s'au schimbat cu totul după o singură mărturisire bună? Cine va putea ști vreodată numărul acestora pe cari l-a ridicat la treapta sfințeniei această s. Taină!

* * *

Ca încheiere zicem, că s. Penitență, chiar din punct de vedere al educației naturale, este cel mai sublim tratat de pedagogie, care ne-a rămas dela Unicul Învățător adevărat al lumii. El cuprinde cele mai integrale principii de educație, pentru că *examinarea conștiinței se adresează rațiunii*, arătând deosebirea dintre idealul divin al perfecțiunii și starea reală a sufletului; *părerea de rău* este motivul care pune în mișcare *sentimentele*; iar *hotărârea tare*, ce e altceva decât un puternic apel adresat *voinței* de a nu șovăi pe viitor? În acest mijloc de educație supranaturală și naturală se cuprinde tot ce în tratatele laice de educație se găsește foarte neclar, ori lipsește cu totul. „*Da, în mărturisire residă o mare putere formatoare de popoare*”. (Pestalozzi).

Revoluția Românilor ardeleni din 1848

— Un document bătrân —

de Gavril Bălan

Documentul pe care îl public, contribuie cu o părticică de lumină la cunoașterea frământărilor de interes național a Românilor din Ardeal, în timpul revoluției din 1848—49.

El cuprinde o poezie scrisă cu ortografia școlii latine și este compusă din XIX strofe. Are următorul titlu: „*Cantare despre începutul și starea de astăzi a Românilor din Daclă în versuri zaphycesti compusă*”. La sfârșitul poezii,

găsim următorul cuvânt: „*fine*” și următorul adaus: „*Descriitorul Kimplán Georgiu*”. Din aceste rânduri, apare clar că autorul acestei poezii, este susnumitul *Georgiu Câmpianu*, a cărui biografie până în prezent e necunoscută. Data și locul unde s'a scris lipsește.

Analizând fondul poeziei, constatăm că, în ea nu este reliefată numai romanitatea noastră enunțată și susținută de Școala Ardeleană, ci cuprinde și întreg programul politic al Românilor ardeleni, folosit în tot timpul revoluției din 1848. Aceasta politică a constatat în apărarea integrală a Ardealului, a drepturilor naționale și a tronului imperial, în contra tendințelor șoviniste maghiare, cari, în frunte cu Ludovic Kossuth, ținiau unirea Ardealului cu Ungaria, și scoaterea ei de sub suveranitatea Austriei.

Această politică a Românilor ardeleni a fost susținută cu multă dârzenie, căci s'a știut foarte bine că, dacă Ungurii își vor realiza planul lor bine calculat, soarta Românilor se va înrăutăți și mai mult. Luând în considerare acest cuprins al fondului, putem conchide că, autorul acestei poezii, — un luptător al drepturilor românești — a avut de scop, ca această operă a sa, să servească drept mijloc de propagandă între Români, în contra tendințelor și uneltirilor maghiare, cari căutau să-i atragă și pe ei în mișcarea lor. Tocmai din acest motiv, putem afirma cu toată certitudinea că aceasta poezie a fost răspândită printre Români în multe exemplare.

deja din societatea creștinilor. Cum era viața creștinilor pe acele vremi, ne-o spune un mare deregător roman, Pliniu cel tânăr: „Creștinii au obiceiul să se adune, în o anumită zi, mai înainte de răsăritul soarelui, ca să cânte laude lui Hristos ca lui Dumnezeu ... să se lege cu jurământ nu ca să facă ceva lucru rău, ci ca să nu fure, să nu omoare, să nu fie necredincioși în căsătorie, să nu-și calce cuvântul dat, să dea înapoi celui ce i-a cerut lucrul încredințat“ (Epistola 97. către împăratul Traian).

Nu de mult, ați auzit, Iubiții Mei, evanghelia lui Zaheru, care, când a văzut pe Isus în casa sa, n'a mai putut de bucurie (Luca 19, 6). Măcar că Domnul n'a intrat în casa acestuia decât pentru scurt timp, și după aceea a plecat chiar din comuna aceea. În Sfânta Cuminică, când noi îl primim pe Domnul Isus în sufletul nostru cu vrednicie, Domnul rămâne cu noi, curățindu-ne sufletul, luminându-ne mintea în toate greutățile zilei, întărindu-ne inima ca să putem răbda creștinmește chiar cele mai mari necazuri. Uneori ne vindecă chiar de durerile trupului, ori cel puțin ni-le alină. Nu este necaz în lume, care să nu se ușureze prin primirea cu vrednicie a Sfintei Cuminicături, încât creștinul, care se cuminecă adeseori și lasă pe Isus, ca să lucreze în sufletul lui, poate zice cu Sfântul Apostol Pavel, care din temniță scria Filipenilor: „Toate le pot în Hristos cel ce mă întărește“ (Filipeni 4, 13); toate le poate, căci Hristos îi dă putere din puterea Sa dumnezească.

[...] Din multe lucruri frumoase, ce se pot spune despre Sfânta Cuminică, eu n'am înșirat, Iubiții Mei, decât foarte puține, și acestea numai pe scurt. Mai înainte de ce aș isprăvi acest cuvânt, foarte mult doresc să vă rog din inimă un lucru. Vremile de azi sunt mult mai rele, decât cele de mai înainte. De aceea și de ajutorul lui Dumnezeu avem mai mare lipsă. Astăzi preoții slujesc Sfânta Liturghie nu numai Duminică și în sărbători, ci și peste săptămână; iar anul fac Sfânta Liturghie în toate zilele. Alergați cu dragoste la Casa, în Care a binevoit Isus să-și facă locaș,

și vă cuminecați cât mai des. Atunci veți cunoaște și dragostea și puterea Sfintei Cuminicături. Mai ales Sfânta Cuminicare de Paști faceți-o cu cea mai frumoasă pregătire sufletească, și veți vedea, cât e de marea puterea adevăraților creștini față de bogății și îmbulbălii lumii acesteia, cari nu cred în Sfânta Cuminică și nu se înfruptează din bunătațile ei. „Gustați și vedeți, că bun este Domnul; fericit bărbatul, care nădăjduiește întru însul“ (Psalm 33, 8).

„Avem și noi ambiția noastră“. Am asistat odată, la o discuție despre unirea bisericilor. Și fiindcă am aflat ceva interesant într'ansa, aș vrea s'o știe cât mai mulți,

Erau de față un preot ortodox — fost parlamentar — om nepătimăș și teolog binepregătit și câțiva intelectuali. Toți ortodocși și prieteni. Al patrulea, și singurul unit, eram eu, care stam și ascultam.

Problema „unirii“ o aduce, între altele, în discuție, un laic ortodox, care, cu o mare bogăție de argumente obiective, vrea să dovedească credința dânsului: c'ar fi mai bine dacă toți Românii am fi iarăși catolici, cum am fost la începuturile neamului nostru. S'a încins discuția pro și contra, până în clipa în care părintele a curmat-o cu cele ce urmează:

„Aveți voi dreptate. Văd și eu că ar fi mai bine să fim toți uniți. Să fim sub ascultarea unui singur cap. În felul acesta poate că alta ar fi fața acestei Țări. Însă acest lucru nu se poate face cu una cu două. *Ne avem și noi ambiția noastră.* Și nu ne putem lăsa de râsul uniților. De ce să spună că ne-au ademenit? Ortodoxia are o tradiție a sa în poporul Românesc, așa că unirea nu se va putea face ușor. Pe noi nu ne lăsa trecutul și ambiția...“

Discuția pe'ncetul s'a stins și m'am despărțit cu gândul la cât bine s'ar putea face în lume, dacă ar lipsi această ambiție, care a destrămat de veacuri, cămașa cea fără cusă a Domnului Isus, prin deșartele ambițiunii omenestii ale lui Fotie, Luther și alții mulți, până în zilele noastre. (Pr. Victor Horvath).

Simțul datoriei

Dacă nu m-aș repeta, aș spune, că am cetit cu uimire întâmplarea pâr. I. Man. Din ea constat, că pâr. Man nu a cetit cu atenție nici ce am scris eu, nici ce a scris pâr. Borza mai înainte.

Pâr. Borza scria, că amvonul stă mult și atribula aceasta mai cu seamă la două cauze: 1. Lipsa unor îndrumări precise și a unor predici sistematice. 2. Ascultarea mai cu plăcere a discursurilor politice decât a predicilor.

Eu am găsit mușenia amvonelor în lipsa simțului de datorie și am spus, că nu luăm în serios problema amvonului și constatam, că e prea multă lenie, prea multă ușurință, prea multă închipuire. Aici găsiam eu vina și afirmam, că îndrumări avem destule, avem și predici sistematice, avem și de unde să scoatem material pentru predici bune.

Dacă pâr. Man ar fi cetit cu atenție, ce am scris eu, mi-ar fi dat puținică dreptate. Eu nu înțeleg să exagerăm, nici să diminuăm activitatea preoției. Dar nici aceea nu înțeleg, să ne facem, că nu vedem unele defecte; cu atât mai puțin să le ascundem, ori să le înfrumșetăm. După cât văd, pâr. Man ar fi voit să nu mă țin în generalități supărătoare, ci ar fi voit mai bine să precizez. Ar fi trebuit să spun așa: A. nu predică de loc. B. predică foarte rar. C. nu se pregătește în deajuns. D. nu se pregătește de loc, etc. Cred, că am făcut mai bine scriind, cum am scris. Nu cunoaște pâr. Man astfel de cazuri? Nu a ajuns niciodată în situația penibilă, de a asculta predici nepregătite? Nu a auzit pe destul intelectuali spunând, că s'au plicticit de predici, fiindcă preotul lor nu se pregătește și astfel repețește aceleași și aceleași lucruri, sau — mai rău — bate câmpii? Cu bine mi-ar părea, dacă pâr. Man mi-ar putea răspunde cu conștiința împăcată: „Nici odată nu am auzit așa ceva!“

În ce privește vizitațiile cu clopoțel, nu sunt original. E un cuvânt des folosit de regretatul mitropolit Vasile. Am cetit nu de mult, cum unul din Prea Sfinții noștri arbie-

Înainte de-a trece la publicarea poeziei, voi înșira mai întâi, în mod mai amănunțit, idelle din cuprinsul ei. Pentru o mai bună sistematizare, poezia am împărțit-o în patru părți.

După cum apare din titlu, poetul se ocupă cu originea și situația Românilor din Dacia Traiană până pe timpul său. Amintește însă în cuprinsul poeziei și de Români din Macedonia, Thessalia și Thracia; ba chiar și pe Italiani, în stofa XVI-a, îi numește Români, în sensul acela că, și ei sunt din aceeași tulpină ca noi. Pe Francezi, Spanioli și Portugezi, — ca având și ei aceeași origine comună cu noi — îi amintește numai indirect în strofa I-a, când zice:

Râr amu este in Europa totă
Vre una ghente, quare si se dicé
Chel de soliu mare, si stralucit forte,
Cum sum Romani“.

În partea I, dela strofa I-VII, poetul glorifică neamul românesc, spunând că în Europa rar se găsește vre-un popor, care să poată spune, „chel de soliu, și stralucit forte, Cum sum Romani“. Mai departe, arată vasta întindere a imperiului Roman, care prin împărații săi puternici, a reușit a se întinde aproape peste toată lumea cunoscută în vremile acelea. — Arată în urmă, cucerirea și colonizarea Daciei de către împăratul Traian; neamestecarea și continuitatea elementului roman în Dacia.

În partea II-a, strofa VII-IX-a, se ocupă cu împăratul Constantin cel Mare, pe care îl laudă pentru zelul său în propagarea creștinismului în imperiu. În partea III-a, dela strofa

IX XIII-a, arată desmembrarea și căderea imperiului Roman, ocuparea teritoriilor ei de către neamurile barbare; moartea imperiului Romae, o aseamănă cu larba, care se uscă și floarea, care se vestezește. Pentru a dovedi nestatornicia lucrurilor din lume, se folosește chiar de evenimentele timpulul său, precum și de dispariția poporului egiptean și grec. Pe urmă se mângâie cu aceea că, deși imperiul roman a dispărut, totuși din acest popor „este remasită mare“ în Italia, Banat, Moldova, Țara Românească (Muntenia), Macedonia, Thessalia și Thracia.

În fine, în partea IV, dela strofa XVIII-a până la sfârșit, elogiază soarta Românilor, cari stau sub sceptrul Austriei, căci „sunt în pace, în securitate, și'n libertate“. Ca încheiere, îi îndeamnă pe Români, ca pe împăratul Ferdinand al V-lea, să-i lubească și să-l încunjure cu tot devotamentul, căci el le este a lor „împărat și Tată, pone la morte“. Prin acest îndemn, poetul vrea să-l abată pe Români dela ascultarea promisiunilor false ungurești, cari nu le vreau altceva, decât, pieirea.

Premiând aceste câteva chestiuni referitor la poezie, urmează reproducerea ei întocmai:

CANTARE

despre

Inceputul, și stare de asta-die a Romanilor din Dacia, în versuri zaphycesti compusă¹⁾.

¹⁾ Documentul original, cu poezia de față, este în proprietatea Pâr. Vasile Erdős, paroh în Lechința, jud. Satu-Mare.

Râr amu este in Europa totă,
Vre una ghente, quare si se dică
Chei de soliu mare, si stralucit forte,
Cum sum Romani

Nostri Stramosi cum bene se scie,
Terra avură mai mare subt sôre,
Lată domnie, Imperati puternici,
In totă lume

Traian Imperat, quare fôr' a de frică,
Pusă in mente, Dacia se bată,
Romani all'es'a in armati veniră
La Daci d'a grădă

Pre Daci batură, și ei prepediră,
Si'n asta bona, pre formosă terră,
Se depuseră, si Domni se făcură,
In scurte zile

Traian adusă, din Roma cetate,
Fôr de a queste colone mai multe,
Icce s'assederă, si se insorară,
Cu mueri Romani

Lor era greată mueri se leva Dace,
Datina tenend, sciind che sunt sclave,
Azi pon' astadie forte se'n multiră,
Aqui Romani

Constantin Marc, Imperat la Roma,
Blând și cucernic mai mult de quôț Numa
Vof se fie Bizantu cetate¹⁾
Lui spre sedere

¹⁾ Capitala imperiului roman o mută Constantin cel Mare în Bizanț la 330 d. Hr. pentru a putea apărea mai ușor Dunărea și Eufratul. Vezi: „Istoria Antică“ de Lambrino, Lazar și Arbore. București, 1935. Pag. 307.

a făcut o vizitație neașteptată. Și cred că mai face. Eu nu găsesc rostul acestor fel vizitații numai în cercetarea protocolului candelor și a altor protocoale. Acelea nu ne dă viața parohiei, viața creștinească.

Protopopii își vor cunoaște preoșii, dar menii sunt și ei. Stam de vorbă odată cu preot cunoscut ca om conștiințos. Imi amintea, că i s'a dat de curând să administreze o parohie vecină, rămasă vacantă după frunte, care a trecut la o parohie foarte frumoasă. Imi spunea, că în parohia vacantă rămasă sunt în restanță de vreo câțiva ani; că este în ordine cu textele protopopeștii; că sunt multe concubinate etc. Și preotul, care a fost în parohia aceea, ajunsese la un beneficiu și bun pe baza unui certificat protopopesc. În câte cazuri de acestea vor fi? Repet: Și protopopii sunt oameni. De aceea am cerut introducerea jurământului la intrarea în slujba protopopească. Depunerea jurământului îl va scuti pe protopop de eliberarea certificatelor de complezanță și de prietinle, iar vizitațiile neașteptate îl vor pune în situația de a cunoaște pe preot și parohia, așa cum sunt.

Un lucru trebuie să constatăm. De o vreme încoace viața creștinească la poporul nostru în multe părți e în plin regres. Se destramă căsătoriile, se înmulțesc divorțurile, se împușnează nașterile, se înmulțesc concubinajele. Bisericele în cele mai multe duminici și sărbători sunt goale. În schimb se înmulțesc casele de rugăciune ale sectelor. Mulți credincioși de-ai noștri iau parte la adunările Oastei Domnului, iar alții se duc la slujbele romano-catolicilor, lășindu-se prin aceasta în diferentismul, care e frate cu defecțiunea. Cred că și păr. Man e de acord, că nu exagerez, deși nu aduc cazuri concrete, cari ar fi supărătoare. Vină vom avea și noi, cari suntem puși să paștem turma. Nu călcăm chiar pe urmele marelui Păstor, care și-a dat și sufletul pentru oile sale. În fața acestor situații trebuie să avem mai mult simț al datoriei, mai multă dragoste față de oi. Unde se găsesc acestea, acolo e și viața creștinească în plin progres.

Octavian Popa

D'ntre Imperati ell fu mai de fronte,
Crestinitate au început forte,
S'o in multescă, și seo ferască,
De Varvari Idoli.

Dappá a questa nu in temp prelungu,
Imperatia questa Romanesca,
D'in multe cause, alti o despártiră,
Intru perire

Ase intrară toti d'in tota parte,
Varvari, si alti mai d'in tota lume,
In Domni' asta, mare infruosată
S'o prepedescă.

Roma cetate, deunde Romani,
Nomele pörtă pone'n die de astadi,
Qua Terri-gradu de Turci prepedita,
Ase se stinse.

Oh! Dómne Sante, que se face'n lume
Cum Domni'asta mai latá subt sóre,
S'uscă qua erba, vestedi, qua flóre,
Asei fu sórte.—!

Nui de mirare ase intemplare,
Nemic statornic nu sa afiá'n lume,
Che vedem astadie in tempul a nostru
Que se intemplá

Se levá a mente omul si se dicá,
Undes Aegypteni, que mai mare ghente,
Quare fu'n flore si'n mare Domnie,
Anni mii, si sute.

Ma undes' Grecii, quari era o datá,
In laudá mare, mai in lume tótá,
Neque au in mente de Troia, Carthago,
Dár de Athena.

Mare Pelerinaj Național Român la Roma și în Italia

organizat de:

AGRU (Asociația Generală a Românilor Uniți)

sub Patronajul Înaltului

Episcopat al Bisericii Române-Unite

Organizarea voiajului: Oficiul „Cit.”

(Compagnia Italiana Turismo)

GRUPUL „A“

PROGRAM:

Joi, 29 Aprilie. — Concentrarea participanților la JIMBOLIA. Delegații AGRU-lui și ai Companiei Italiene de Turism vor aștepta participanții dela orele 10—dimineața pe peronul gării Jimbolia. Dela orele 16—toți pelerinii vor fi aranjați în vagoanele speciale.

20.20: pl. Jimbolia.

Vineri, 30 Aprilie. — 11.50: sos. la Postumia. Distribuirea coșulețelor de voiaj pentru dejun. — 12.10: pl. din Postumia. — 19.22: sos. la VENEZIA.

Sâmbătă, 1 Mai. — Dimineața: Vizitarea orașului pe jos, cu ghid: Piața și Basilica S. Marco. Palatul ducal. Inchisorile vechi. Riva degli Schievoli. Mercerie.

După amiază: Excursiune cu vaporetul la LIDO.

Duminică, 2 Mai. — Dimineața: Sf. Liturghie solemnă de Paști la Basilica S. Marc. Continuarea vizitării pe jos, cu ghid: S. Maria Gloriosa dei Frari (celebra Madonă de Bellini). Mausoleurile lui Tizian și Canova). S. Maria della Salute.

După amiază: La libera dispoziție.

18.10: pl. Venezia. Cina cu coșulețe de voiaj. — 23.20: sos. MILANO.

Luni, 3 Mai. — Dimineața: Sf. Liturghie la Domul din Milano. Vizitarea orașului cu autocar și ghid: S. Ambrogio. S. Maria delle Grazie (celebrul tablou „Cina cea de taină de Leonardo da Vinci”). Cimitirul Monumental. Castelul Sforzesco.

Marți, 4 Mai. — 8.10: pl. Milano. — 13.10: sos. FIRENZE. — Vizitarea pe jos a orașului: S. Maria Novelle. S. Maria del Fiore. Bap-

tisteriul Sf. Ioan Botezătorul. Or. San Michele. Capelle Medicee.

Miercuri, 5 Mai. — Dimineața: Continuarea vizitelor pe jos cu ghid: Piața Signorici. Palatul vechi. Loggia dei Lanzi. Gallerie degli Uffizi.

După amiază: Liber. EXCURSIUNE FACULTATIVĂ LA PISA (Supliment lei 150). Vizitarea Domului, Turnului aplecat, Cimitirului celebru.

Joi, 6 Mai. — Dimineața: Excursiune cu tramvai la FIESOLE.

13.17: pl. din Firenze. 17.40: sos. ROMA.

Vineri, 7 Mai. — Dimineața: Vizitarea cu autocar și ghid: Basilica Sf. PETRU. Muzeele Vaticanului: Galeria gobelinurilor. Galeria sculptorilor. Biblioteca. Apartamentele Borgia. Stanze e Loggia di Raffaello. Capela Beato Angelico. Capela Sixtină.

După amiază: Vizitare cu autocar și ghid: Forul Roman și Traian. Ruinele Palatinului (Palatele Cesarilor, Domus Aurea, Casa Liviei). COLOSEUL. Via dell'Impero. Monumentul lui Victor Emanuel al II-lea. Altarul Patriei. Piața Venezia.

Sâmbătă, 8 Mai. — Dimineața: Circuit de autocar: Roma catolică și religioasă: S. Pietro in Vincoli (celebra statuă a lui Moise de Michelangelo). S. Maria Maggiore. S. Giovanni in Laterano. Scara sfântă. S. Croce in Gerusalemme. S. Paolo fuori le Mura (Chiostro). Via Appia antica. Mausoleul Ceciliei Metella. Apeductele. Mormintele romane. Catacombele Sf. Sebastian. Capela Quo Vadis Domine?

După amiază: Circuit de autocar: Roma imperială-antică și Roma Modernă: Via del Tritone. Pincio. Villa Borghese. Academie di Romania. Giannicolo. Farul. Monumentele lui Garibaldi și Anita Garibaldi. Quirinale. Pantheonul lui Agrippa. Fontana Trevi. Piazza Navona.

Duminică, 9 Mai. — Inaugurarea Colegiului Român-Unit. Audiența la sf. Părinte.

După amiază: Liber.

Luni, 10 Mai. — Serberea națională de 10 Mai Serviciu divin în Biserica Românească.

Marți, 11 Mai. — Dimineața: Liber.

13.15: pl. ROMA. 21.28: sos. PADOVA.

Miercuri, 12 Mai. — Vizitarea Bisericii Sf. Anton. 9.46: pl. PADOVA. 13.10: sos. TRIESTE. Dejun în Restaurantul Gării. 15.30: pleacarea din TRIESTE. 17.10: sos. POSTUMIA. Distribuția coșulețelor de voiaj pentru cină. 17.30: pl. POSTUMIA.

Joi, 13 Mai. — 12.15: sos. JIMBOLIA.

GRUPUL „B“

PROGRAM:

29 Aprilie — 9 Mai: Programul identic ca la grupul A.

Luni, 10 Mai. — Dimineața: Serbare Națională de 10 Mai. Serviciu divin la Biserica Românească.

17.50: pl. ROMA. 20.57 sos. NAPOLI.

Marți, 11 Mai. — Liber. Excursiune Facultativă la insula Capri. Vizitarea eventuală a grottei de azur (Supliment lei 540).

Miercuri, 12 Mai. — Excursiune cu trenul la POMPEI. Vizitarea săpăturilor: Casa del Fauno. Casa del poeta tragico. Casa dei Vetii. Casa degli Amorini dorati. Forul. Arena. Basilica.

După amiază: Vizitarea orașului în autocar cu ghid: S. Lucia, Palatul Regal. Maschio Angioino. Via Caracciolo, Domul Vomero, S. Martino (Splendidă vedere panoramică spre întregul oraș și golf).

Din Romani este remasitiá mare,
Italia tótá forte bene scie.
Dar in Banatu, Ardelu, Moldova,
Terra Romaná.

Macedonia Romani pre mulți are,
Avuti puternici, si ageri de mente
Thessalia scie, Tracia se mirá
D'ase multime.

Fericiti astadie sunt din toti Romani,
Pre quarii tene sceptru Austrii,
Che sunt in pace, in securitate
Si'n libertate.

Noi toto de-una se fimu cu credentie,
Cótra Imperatu Ferdinand a quinque,
El este a nostru Imperat, si Tatá,
Pone la morte.

Fine.

Descriitorul *Kimpián Georgiu*

**Sovietla recunoaște ca definitivă
allpirea Basarabei?** Vestea aceasta o aduce ziarul londonez *Daily Telegraph* (31. 3. 37). După informațiile acestui ziar cărmuirea sovietică ar fi făcut acest pas la sugestiile Franței. Știrea aceasta o confirmă, dealtfel, și „Echange Telegraph”. — Cât temei este a se pune pe această veste într'adevăr bună în sine, rămâne să se vadă.

20.12: pl. NAPOLI.

Joi, 13 Mai. — 8.52: sos. PADOVA. Vizitarea pe jos a orașului și a bisericii Sf. Anton, cu ghid. Dejunul în Restaurantul gării.

16.25: pl. PADOVA. 17.05: sos. VENEZIA. Vineri, 14 Mai. — 10.30: pleacă din VENEZIA. 13.10: sos. TRIESTE. Dejunul în Restaurantul gării. 15.30: pl. din TRIESTE 17.10: sos. POSTUMIA. Distribuirea coșulețelor de voiaj pentru cină. 17.30: pl. POSTUMIA.

Sâmbătă, 15 Mai. — 12.15: sos. JIMBOLIA.

Condițiuni de participare

Prețul de participare la acest pelerinaj este următorul:

GRUPUL „A“ Venezia-Milano- Firenze-Roma	GRUPUL „B“ Venezia-Milano- Firenze-Roma- Napoli

Tren cl. III-ă și pensiuni sau mânăstiri (bărbați separat de femei) Lei 7.500.— Lei 8.500.—

Tren cl. III-a și hoteluri de b. categorie > 9.200.— > 10.000.—

Tren cl. II-a și hoteluri de bună categorie > 11.000.— > 12.000.—

In acest preț se cuprinde: 1. Biletul de tren dela Jimbolia la Roma, resp. Napoli, și înapoere. 2. Intreținerea completă dela Postumia la Postumia, fie în pensiuni și ospicii mânăstirești sau în hoteluri de categorie bună. 3. Toate excursiunile și vizitele cuprinse în program. 4. Intrările în muzee și locuri de vizitat. 5. Transportul persoanelor și bagajelor dela gară la hotel și viceversa 6. Taxele de sejur, bacșișurile. 7. Ghizi în diferitele orașe.

Nu sunt cuprinse în preț: Băaturile și serviciile speciale, Băile, Hamalii în gări, Intreținerea pe parcursul jugoslav.

Pașapoarte: Fiecare participant se va îngriji personal de obținerea dela Prefectura județului respectiv a unui pașaport individual sau familiar pe care va trebui să-l prezinte biroului unde s'a înscris 10 zile înainte de data fixată pentru plecare. Pentru pașapoarte românești nu sunt necesare nici un fel de vize. Participanții cu pașapoarte străine vor plăti un supliment de lei 600, pentru viza română de înapoere și viza jugoslavă de tranzit.

Cei cari preferă să fie cuprinși în Pașaportul colectiv, de scoaterea căruia se vor îngriji organizatorii, vor prezenta la înscriere: Un certificat de cetățenie; și bărbații dela 17—51 ani certificat militar tip, dela cercul de recrutare. Tot atunci vor plăti și toate taxele de pașaport (cca 1000 Lei).

Doamnele și Domnișoarele sunt rugate a lua cu sine un costum național pentru Audiența la Sf. Părinte și pentru recepții și festivaluri.

Pot participa la pelerinaj: persoane de orice confesiune, cu condițiunea să se supună și să respecte în total caracterul și scopul acestuia.

Inscrierile: se primesc cu aconto de Lei 3000 de persoană, restul plătindu-se cel mai târziu la 20 Aprilie a. c. la:

Biroul Central al AGRU-lui: CLUJ: Str. Nicolae Iorga No. 6—8.

Mitropolia unită: Blaj (Jud. Târnava Mică).

Oficiul CIT (Compagnia Italiana Turismo) București: Calea Victoriei 53.

S. A. R. P. I. M. Timișoara IV. Str. I. C. Brătianu 47.

Cernăuți: Str. Regele Ferdinand No. 39.

Galați: Str. Col. Boyle No. 21.

P. S. Deoarece unii dintre frații preoți, doritori a participa la pelerinaj, n'ar putea lipsi de-acasă în sărbătorile Invierii, se va organiza și un al treilea grup de călătorie, cu plecarea din Jimbolia a treia zi de Paști. Programul și condițiile de participare cele de mai sus. — Aceasta însă numai dacă se vor găsi cel puțin 25 de participanți la acest grup. E de dorit să se facă anunțările cât mai curând, spre a se ști din vreme dacă se poate constitui grupul.

Șomerii intelectuali ai României.

Ne avem și noi șomerii noștri intelectuali. Și încă în număr destul de mare. Deși nu așa de

mare cum se credea. Agenția Sir (31. 3. 37) aduce date pozitive cu privire la această problemă. Și anume:

Centralizându-se la Institutul Central de Statistică din capitală datele privitoare la intelectualii șomeri din România, s'a făcut până-cum totalizarea a 64 județe din 71, și s'au constatat 6151 atari șomeri. Din aceștia însă numărul titraților e mai mic de cum se presupunea.

Așa, de ex.: din cei 184 șomeri ai Olteniei numai 8 sunt licențiați. În Muntenia (inclusiv București) din 1336 numai 240 sunt licențiați. În Transilvania la 454 șomeri abia 64 se spune că sunt licențiați. Grosul șomerilor îl formează bacalaureații, și alții cu mai puțin de 8 clase liceale.

Ba acum se știe că s'au declarat șomeri intelectuali și oameni cu mai puțin de 4 clase liceale. Din cei 1326 din Muntenia nu mai puțin de 384 n'au mai mult decât 4 clase de școală secundară. — Interesant că în toată România abia sunt 5 medici șomeri.

Danii marinimoase. Tânăra noastră parohie din Sighișoara, ori câte mizerii l-se fac, merge înainte pe calea consolidării. Bunii noștri credincioși de aci își iubesc biserica și știu să aducă jertfe pentru ea. Așa, mai nou, pentru ridicarea podobei casei Domnului, au dăruit dintr'al său:

Lei 2000: dna Alexandrina desp. Mosora. — Câte 1500 Lei: dnele Eug. Dr. Ciura și Corn. Dr. Colțau. — Câte 1000 Lei: dnele Elena Dr. Pop, Anița Dr. Onaca, Viorica Dr. Barna și d. Dumitru Duca, notar. — Câte 500 Lei: dnele Elena Dr. Ghizdavu, Octavia Dr. Todoran, Viorica Dr. Dobre și Elis. dir. Ghergarlu. — Lei 400: Rozalia inv. Șerban. — Câte 300 Lei: dna Octavia av. Pinteau, dd. Dr. I. Stanciu și Dr. S. Nyergeș, precum și dna Anina Dr. Socaciu. — Câte 250 Lei: dnele Livia primpr. Felszeghi și Ema Z. Moldovan. — Câte 200 Lei: dnele Anicuța Eparu și Viorica Mateiu și dd. maior I. Hurubeanu, I. Turjan și B. Ațaleanu. — Câte 100 Lei: dnele și dd. A. Duda, M. Floreanu, P. Potra, E. Checișchișiu, A. Precup, I. Togan, Maria Dafin, Gh. Pascaliu, D. Tomuța, Maria Greblea, Lucr. Cărăușu, Viroana Porfirle, Șt. Bradl, și M. Kmeclu. — Câte 50 Lei: dș. Emilia Marian și d. I. Popoviciu. — Total: 15.600 Lei.

La procurarea unui rând de odăjdii colorate au contribuit cu 1700 Lei: dna Alex. dep. Mosora. Cu câte 1000 Lei: dnele Corn. Dr. Colțau și Eugenia Dr. Ciura. Cu câte 500 Lei: dnele Anița Dr. Onaca, Viorica Dr. Dobre și Elena Dr. Pop. Cu câte 300 Lei: dnele Elena Dr. Ghizdavu și Viorica Dr. Barna. — Total: 5800 Lei.

La procurarea unui rând de odăjdii negre au contribuit cu 1100 Lei: Of. parohial Sighișoara. Cu 1000 Lei: dna Corn. Dr. Colțau. Cu 200 Lei: dș. Elena Mosora. Cu 150 Lei: dna Floarea Danduc. Cu câte 100 Lei: dnele și dd. Valeria Marinescu, Virginia Țiței, Maria Greblea, Nic. Olteanu, Alex. Bordeanu, Șerban Șerban, Andronic Radu și Sofia Ștaler. Cu 60 Lei: Lina Rucăreanu. Cu 50 Lei: Agafia Pinteau. Cu 40 Lei: Elena Mărgineanu. — Total: 3400 Lei.

Atară de această s'au mai făcut și alte donații prețioase, în natură. Așa: Monica Cioplea a dăruit o acoperitoare de prestol în valoare de 2000 Lei (în cele următoare valoarea va fi indicată în paranteze); I. Togan un prapor negru (2000); Andronic Radu o pixidă aurită (1500); Corn. Dr. Colțau un tablou (700); Sofia Ștaler și Agafia Pinteau un Orologhion (300); Eugenia Neag și Agafia Petru un Strastnic (270); M. Gavrilă și I. Homororean o Psaltire (160); Petru Burdușel o candelă (220); Maria Chelemen 2 candelă (450); Cornel Hogia

un Strastnic (270); Ana Pinteau un Orologhion (220); Viorica Mateiu o acoperitoare de prestol (200); Maria Greblea o periniță (200); Mărioara Morariu o periniță (300); Octavia Șerban un covoraș (300); Maria Ștaler un covoraș (300); Lucr. Bogdan un ștergar (170); Floarea Ațaleanu o acoperitoare de masă (300); la fel și Maria Agăcițeanu, Anica Duda, Maria Baciș și Ida Wagaș au dăruit tot covorașe și tot în preț de 300 Lei. — Totalul prețurilor: 11.060.

Daniile marinimoșilor donatori din Sighișoara ating deci suma de 35.860 Lei. — Căruia să-i răsplătească pe toți și pe toate, știtut și înmilit! (Pr. Lazar Lupu).

Ne-a părăsit un suflet bun. Așa vrut Domnul: să cheme la sine acest suflet. Deși putea să mai rămâie aici. Doar nu e decât în anul 54 al vieții. Și atât de scump era această viață de altruism și aleasă spiritualitate nu numai soțului său, celor nouă și fiice în viață, și numeroasei rudeni, ci și altora în afară de familia sa. Pentru că adormit în Domnul, Maria Suclu n. Coltor, — soția pl. Vasile Suciu, prefectul Tipografiei și Librăriei Seminariale, căruia și pe această cale ținem să-i exprimăm simțitele noastre condoleanțe, a fost dintre sufletele bogate în haruri, și ce știu și vreau să împărtășescă, și altă lume de acele bogății. Muncitoare, delicată și discretă și-a împărțit zilele, cu ostenele și jertfele multe și de multe feluri, între căminul familiei biserice și nevoiași de tot felul. Ce loc de cinș și-a fost asigurat în conștiința publică, s'a vădit în ziua înmormântării, când a fost petrecută la locul de veșnică odihnă, în apropiere fratelui său Dr. Ioan Coltor, de o mulțime numai arareori i-e dat omului să vadă la așa prilejuri. Prohodul l-a slujit păr. vicar general Dr. V. Macaveiu în sobor de preoți. Iar cuvântări au rostit: Păr. Liviu Chinezu, prof. de religie; dș. Baltă, profesoară și d. Dr. Baican. — Cu dreptii fie pomenirea eil

Știri mărunte

Personale. Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele schimbări în sânul clerului eparhial: Aurel Ranca din Silivaș la Băgău; Emil Mureșan din Intregalde la Silivaș; Vasile Porime din Chinciuș la Jurel de Câmpie; neohirotonitul Nicolae Pușcă la Straja; iar neohirotonitul Ion Mihailu a fost încredințat cu păstorirea credincioșilor noștri din Uzulchiori (jud. Durostor).

— Ven. Ordinariat al Clujului a transferat pe preoții: Ioan Radu din Jichișul de sus la Sintereag; Ioan Pop din Glădin la Șieu-Odorhei; același numind pe Virgil Moldovan din Mesteacănu la Brăișor și pe Eugen Anca din Brăișor la Mesteacănu.

— Ven. Ordinariat al Lugojului a trecut pe preotul Victor Stoica din Șteiu la Clopotivă, iar pe neohirotoniții Gavril Ivașcu, Semproniu Barna și Lucian Bociat i-a numit la parohiile Șteiu, Buteni și Zgribești.

Sărbătoarea Paștilor în S. Pietro. Pentru primadată, după lungă și grea boală, Sf. Părinte a asistat, în ziua de Paștile catolice, la sf. slujbă sărbătorească din bazilica S. Petru, unde-l așteptau peste 60.000 credincioși, între cari și mulți străini. Sf. liturghie pontificală a fost celebrată de card. Pignatelli la Altarul Mărturisirii și a fost difuzată prin numeroase megafone, ca s'o poată urmări și cei ce n'au mai încăput în basilică. Binecuvântarea „Urbi et Orbi“ Sf. Părinte a dat-o, la ora 12.30, din balconul central al basiliceii, în fața

Cei mulțimi de peste 200.000 persoane. În timp ce părăsia biserica, Vicarul Domnului era foarte emoționat. Cei din apropierea sa, — am remarcă agenția Rador — l-au văzut pe el și pe vicarul său dând drum liber lacrimilor, în vreme ce cu amândouă mâinile răspundea aclamațiilor. — Din tribuna diplomatică a reprezentanților străini de pe lângă Sf. Scaun n'au lipsit decât membrii ambasadei germane.

Patriarh ortodox asasinat. După birii din Kowno, autoritățile sovietice au executat, prin împușcare, pe *Fetru Zruticky*, patriarhul ortodox. Asta pe motiv că numitul, care trăia de ani de zile surghiunit în Siberia, ar fi voit să se supună ordinelor Moscovei. Biserica lituană, stând sub jurisdicția patriarhiei Moscovei, s'a interesat oficios ce-i adevărat în acest svon și a căpătat răspunsul laconic și cetim în *Keleti Újság*, 2. 4. 37) că patriarhul a fost executat în Siberia exilului său, pentru activitate contrară intereselor statului sovietic.

Treuga Dei. În ajunul Paștilor catolice, ș. dr. *Alice Masaryk* a cerut, și Crucea Roșie cehoslovacă a acceptat, ca cele trei zile de sărbătoare a Învierii să fie consacrate ideii de pace universală. La ședința solemnă a Crucii Roșii, ținută în Camera Deputaților, au luat parte și dd. dr. Beneš, președ. Republicii și r. M. Hodza, președ. de consiliu. »Pașa este cel mai înalt bun — a spus cu acel prilej — că cea din urmă — și tocmai de aceea pretinde că ea noi jertfele cele mai mari. Vom avea atâta pace, cât vom putea dobândi prin luptă, și cel slab amenință mai mult pacea, pentru că el este în ispită pe cel tare». — Exemplul cehoslovac e mare și frumos. Poate că va afla și alții. Iar învățătura lui e limpede: *Vigilantibus pax!*

Localo. Dumineca viitoare, a patra din Marele Post, va predica în catedrală pâr. Dr. *Septimiu Todoran*, prof. la Academia Teologică.

— A șaptea conferință din seria celor aranjate de desp. Blaj al »Astrei« a ținut-o Dumineca trecută, în sala festivă a liceului de Băeți, d. Dr. *Alex. Borsa*, prof. la univ. din Cluj. Tema tratată de conferențiar: *Blajul și dezvoltarea cercetășiască la Români*, fixându-se devarul neîndolnic că Blajul, care-și avea deja în 1913 cohorta sa cercetășiască bine organizată și activă, e cel dintâiu centru, la Româniile pretutindenea, al mișcării acesteia. Conferențiarul, care fusese organizatorul și sufletul școlii blăjene, a fost viu aplaudat de numeroasa asistență în frunte cu pâr. Mitropolit Alexandru.

— Inceputul *exercițiilor spirituale* la școala noastră secundare s'a făcut cu elevii Școlii Normale de Băeți, pâr. Dr. *Septimiu Todoran*, prof. la Academia Teologică de aici fiind conducătorul acestor deprinderi sufletești.

Vaticanul și Spania politică. Un șon din sursă nazistă a încercat să acrediteze ideea că Sf. Scaun ar susține guvernul comunist spaniol și ar sabota pe gen. Franco și mișcarea sa naționalistă. »*Osservatore Romano*« pune la punct această afirmație, precizând că reprezentantul Madridului de pe lângă Sf. Scaun nu a părăsit, de câteva luni, postul »insalutatis in vobis«, cum s'ar zice. Lucru pe care îl făcuse, pe lângă respectarea tuturor formelor diplomatice, firește, însărcinatul de afaceri al Vaticanului la Madrid, încă înainte de izbucnirea ostilităților. În schimb regimul Franco e reprezentat la Vatican de marchizul de Magaz, iar regimul lui Burgos de card. Goma y Tomas din Toledo.

Un »agent de legătură« între Vatican și Kremlin. Destăinuirea aceasta merită să facă senzație a fost slobozită în vileag de o gazetă din Augsburg, cu precizarea că per-

sonagiul din chestie ar fi preot catolic, și s'ar afla în lagărul de concentrare din Dachau. După aceea s'a spus că respectivul n'ar fi decât un »alumn«. A venit însă *Klerusblatt* din Eichstätt (24. 2. 37) și a făcut lumină în cauză, dovedind că e vorba de-un anumit *Eugen Schmucker*, care a isbutit să pătrundă până'ntra cincia clasă a unei școale reale superioare. În vremea războiului s'a acuiat o vreme într'o mănăstire. După războiu a văslit în apele comuniștilor. Mai târziu s'a căsătorit; a ieșit din sânul bisericii catolice și a întemeiat o »biserică armeană« numindu-se cu dela sine putere de arhiepiscop al ei, cu titlul de »Eminență«. Și tot cu aceeași metodă și-a însușit și alte titluri. Așa: Doctor în teologie, filosofie și literatură; Monsignore; medic; »Legat german«; etc. Firește c'a ajuns și în fața judecătoriei (din Stuttgart), unde s'a dat ca fost student la univ. din Louvain și Innsbruck, mai afirmând și aceea c'a fost sfințit de un episcop din Belgrad. Ceeace iarăși s'a dovedit a fi minciună. — Pentru aceea însă istoria cu »agentul de legătură« se menține..

Telefonul »Unirii«

S. Mărtiniș. Dorința credincioșilor din Ocland a fost transmisă Comitetului Agru, care organizează pelerinajul și a fost luată în studiu. În curând veți avea răspuns amănunțit. Deocamdată credem că s'ar putea face, *din Italia, și un drum la Lourdes*, așa cum ne scrieți. Ar trebui însă, pentru a beneficia de reduceri la tren, să se găsească un grup de cel puțin 25 pelerini cari să se înscrie pentru această călătorie. După ce se vor face socotelile, se vor da publicității condițiile și costul. Săptămâna viitoare.

B. Cluj. Sasul, când n'are ce face își descopere casa; iar »Renașterea« clujană își creiază »nedumeriri« de prisos. Se miră cucernica surată de afirmația noastră, că trecerea preoției noastre la fondul de pensii al statului e un dar răsărit din solitudinea Episcopatului nostru și, în special, a P. S. S. Iuliu al Clujului; cu toate că tot atunci adăogam, »că I. P. S. mitropolitul N. Bălan a fost cel dintâi care a cerut să fie cuprinsă în lege și preoțimea gr. catolică«. De aici »nedumerirea«, din care nu-i poate scoate pe confrăți decât împrejurarea că dânsii știu perfect de bine »de care parte este meritul întreg al votării legii«. Păi dacă »știu sigur«, înseamnă că nu au nici o nedumerire. Iar dacă n'au, de ce o afișează? Dar ni-se pare totuși că nu știu chiar tot adevărul, ori cel puțin ar vrea să-l tragă nițelul cam într-o parte. De aceea e bine nu numai să știe, ci să și mărturisească, precumcă »legea pensionării« nu a fost un trăsnet căzut din senin, ori, dacă preferă, porumb căzut fript gata în gura flămândului. Ci s'a pregătit, s'a fierț și s'a copt de lungă vreme. Au fost sfaturi și intervenții multe, socoteli și căutări de soluții nu prea ușor de găsit. Toate acestea, în ce privește Biserica noastră, nu le-a făcut sultanul din Maroc, nici directorul »Renașterii« din Cluj. Ci aceia pe cari i-am arătat noi. În Senat însă, la discuția proiectului legii, cel dintâi care a cerut să ni-se facă și nouă dreptate a fost I. P. S. S. mitrop. Bălan. Precum bine și cu bucurie a remarcat »Unirea«. — Nu putem încheia însă cu atâta. Pe aceeași pagină »Renașterea« se mai căznește și cu o altă nedumerire. Constată că Papa a ajuns la conflict cu Hitler. Lucru de care însă nu se mai miră. Fiindcă l-a prorocit. A arătat nu odată: »isvorul de certuri și neplăceri deunătoare ce-l creiază *Concordatele* în viața Statelor«. Asta-i limpede ca bună ziua. Logica, ni-se pare, ar fi asta: unde nu-i lege, acolo nu-i nici fărădelege; numai acolo se poate naște desacord, unde a fost un acord. Perfect. Dar acum ne găsim noi nedumeriți. Protestanții din Germania încă se găsesc în război deschis cu statul totalitar hitlerist. Și nu știm să fi avut vreun »concordat« cu el. Cum vine asta? că dacă nu-i »concordat«, nu este »isvor de certuri și neplăceri«? — Slabă treabă și cu logica asta clujană!

P. Reghin. Se verifică, nu odată, vorba Scripturii cu abisurile cari se chiamă... Ceeace se clădește pe ură și dușmănie, sfârșește de obicei cu pierirea autorului. Găsim o foarte elocventă dovadă pentru acest adevăr într'un articolăș din »Glasul Monahilor« (28. 3. 37) care începe melancolic: »Ce frumos început și ce lamentabil prezent are »Societatea ortodoxă națională a femeilor române«. (Mai corect: a d-nei Al. Cantacuzino! N. Red.) De ce această jalnică tânguire? Iată de ce: »Inființată ca să combată practic influența *catolicismului*, ea însăși s'a transformat într'o societate ce apreciază înoirile confesionale de origine protestantă! Prima școală ce s'a oferit a primi delegația anglicană în 1935, a fost școala ortodoxă din str. Principatele Unite! Ura contra *catolicismului*, de care sunt stăpânite unele persoane dintre inspiratorii conducerii, canalizează simpatii pentru protestanți«. — N'avem nimic de adăogat la această mărturisire dureroasă și plină de învățăminte!

B. Caransebeș. Dorința Dv. — și a multor altora — este împlinită. Solemnitatea inaugurării colegiului din Roma fiind fixată, încă de mai de mult, pe 9 Mai c., călătoria în Italia nu putea fi combinată altfel de cum e în Programul pe care îl aflați, întreg, în acest număr al »Unirii«. Din toate punctele de vedere, acesta e timpul cel mai potrivit. — De altă parte însă, este numai firesc, că *serbările comemorative ale bicentena-*

rului Blajului nu se pot ține în absența I. P. S. Sale Mitropolitului. De aceea s'a și hotărât, și în curând se va publica și oficial, ca aceste serbări să se țină nu la 15, ci *Duminecă în 23 Mai c.* În chipul acesta vor putea participa la ele fără nici o greutate și participanții la pelerinaj.

Banca »PATRIA« s. a. Blaj

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștința publică, că Institutul de credit »Patria« din Blaj, vinde la licitație publică din mână liberă, în ziua de 7 Aprilie 1937 orele 11 a. m.: imobilul din Blaj teren viran din str. Dr. Augustin Bunea colț cu str. Regele Ferdinand.

Cei cari doresc a lua parte, vor înainta oferte închise până cel mai târziu în 7 Aprilie a. c. ora 11, arătând prețul oferit. — Înaintea licitației, ofertanții sunt obligați să depună în numerar un vadiu de Lei 25.000.

Condițiile de licitație se vor vedea zilnic în orele oficioase, în biroul băncii »Patria« din Blaj, Piața I. M. Clain 10.

DIRECȚIUNEA

Fondul școlii greco-catolice — Teiuș

Concurs la stipendii

Cu terminul de 15 Aprilie 1937 se publică concurs la stipendii, din »Fondul școlii gr.-cat. de băeți și stipendii din Teiuș«. Mărimea stipendiilor se va stabili în raport cu numărul concurenților.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt descendenții după tată din cele 26 familii grănjărești — înșirate în statutele fondului — cari urmează ca elevi ordinari vre-o școală medie, civilă, gimnaziu, liceu, reală, comercială, profesională, normală, academie, ori universitate.

Cererile vor fi provăzute cu următoarele documente:

1. Certificat de botez, din care să se vadă că suplicantele este născut legitim, și-i de religie greco-catolică.
2. Certificat, original, ori copia legalizată, de pe anul școlar 1936—37.
3. Adeverință dela școala ce frecventează în anul școlar 1936—37, arătând că e student ordinar, fără să fie repetent.
4. Schița genealogică, din care să se vadă descendența din una din cele 26 familii grănjărești.

Cererile înaintate după terminul de 15 Aprilie 1937 nu se vor lua în considerare.

Teiuș, la 2 Martie 1937.

Petru Grula

paroh-președinte

Iacob Rațiu I. Rațiu

curator

Oficiul P. T. T. de reședință Blaj

No 3454—1937.

Anunț de licitație

Se aduce la cunoștința generală că la Oficiul Postal în cancelaria subsemnatului, pe ziua de 12 Aprilie a. c., la orele 10 dimineața, se va ține licitație publică cu oferte închise, concesionarea pentru scoaterea scrisorilor dela dela cutile mecanice din oraș.

Amatorii sunt rugați a lua cunoștință de caetul de sarcini, care se poate vedea zilnic în biroul meu, între orele 8—12 și 15—18, sau a cere lămuriri asupra acestei concesiuni.

Odată cu oferta concurenții vor depune o garanție în numerar de 5% din cuantumul de subvenție pe timp de 2 ani.

Dirig. Of. Postal de reședință
Indescriabil

CONVOCATOR

P. T. Domnii acționari ai băncii „PATRIA“, institut de credit și economii s. a. Blaj, se invită cu onoare — în sensul § 13 și următorii din statute — la

a LI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Blaj, Marți la 20 Aprilie a. c. orele 16 în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de administrație, raportul Comitetului de cenzori, bilanțul și darea absolutului.
3. Distribuirea beneficiului net.
4. Stabilirea remunerației pentru membrii comitetului de cenzori.
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1937.
6. Alegerea Consiliului de administrație cu mandat pe trei ani.
7. Alegerea comitetului de cenzori cu mandat pe trei ani.
8. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare, sunt rugați să depună la cassa institutului ori la Administrația Centrală Capitulară din Blaj, acțiunile și eventual documentele de plenipotență, până la 17 Aprilie ora 12 din zi.

Blaj, la 18 Martie 1937.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Activ	Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1936	Pasiv	
Cassa: numerar efectiv	102.307.—	Capital social	10.000.000.—
Disponibil la bănci:		Fonduri de rezervă:	
I In țară	16.752.—	a) Rezervă legală și stat.	240.000.—
Portofoliu de titluri:		b) Fond pt. amort. creanțelor dubii	72.520.—
I Titluri românești		c) Fondul Ioan M. Moldovan	100.000.—
a) Efecte publice v. n. 77 100	23.835.—	Fond de pensii a funcț.	412.520.—
b) Titluri cotate la bursă v. n.	240.000 210.000.—	Diferență de curs nerealizat la portof. de titluri	1.200.000.—
c) Titluri necotate la bursă v. n.	1.175 000 246 100.—	Depuneri spre fructificare	49.848.—
Efectele fondului de pensie	300.000.—	a) Pe livrete de economii plătibile la termenele convenite cu deponenții	13.890.276.—
Portofoliu de scont:		Creditori:	
I Plătibil în țară		I Din țară	
a) Cambii fără garanții	118 623.—	a) Pe termen	850.272.—
b) > garantate cu ipoteci	520.750.—	Imprumuturi de Stat	1.300.000.—
Din port. de mai sus se află reescontat: Plătibil în țară	585 250.—	Angajamente de reesc.	
Debitori:		I Din țară	
I Din țară		a) la B. N. R.	585.250.—
a) Fără garanții	2.185.835.—	Profit curat	103.510.—
b) garanții cu ipotecă	7 428.280.—		
Debitori beneficiind de legea lichid. dat. din 7/IV-1934 (cota rămasă)	11.985.739.—		
Imobile:			
a) Necesare com. de bancă	1.500 000.—		
b) Alte imobile	3.700 000.—		
Mobilier	40.000.—		
Conturi diverse	13.455.—		
	28 391.676.—		28.391.676.—

Conturi de ordine

Cauțiuni statutare	600.000.—
Efecte comerciale în gaj	1.736.450.—
Ipoteci	16 333.300.—
Depozite de titluri în păstrare	189 550.—
Efecte reesc. în convers. (cota ner.)	12.869 867.—
	31.729.167.—

Conturi de ordine

Deponenți de cauțiuni statutare	600.000.—
> > efecte comerc. în gaj	1.736.450.—
> > ipoteci	16.333.300.—
> > titluri în păstrare	189.550.—
Angajamente de reesc. în convers.	12 869 867.—
	31 729 167.—

Spese

Cheltuieli de administrare	314.800.—
Diverse spese	126.032.—
Impozite	151 499.—
Dobânzi și comis. plătite	37.913.—
Profit	103.510.—
	733 754.—

Conto Profit & Pierderi

Dobânzi la camb. și deb. din convers.	273.940.—
Dobânzi la portofoliul curent	44.443.—
Comisioane	102.233.—
Venitul portofoliului de titluri	28.397.—
> imobilelor	284 741.—
	733.754.—

Venite

Blaj, din ședința Consiliului de administrație, ținută la 18 Martie 1937.

Director: ss. Victor Muntean
expert contabil

Pentru contabilitate:
ss. Victor Moldovan
șef-contabil, expert-contabil

ss. Dr. Victor Macaveiu
președinte

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Iacob Popa

ss. George Dănilă

ss. Dr. G. Borșan

S'a revăzut și găsit în consonanță cu registrele societății.

Blaj, la 19 Martie 1937. Comitetul de Cenzori:

ss. Aurel C. Domșa
președinte

ss. V. Suciu

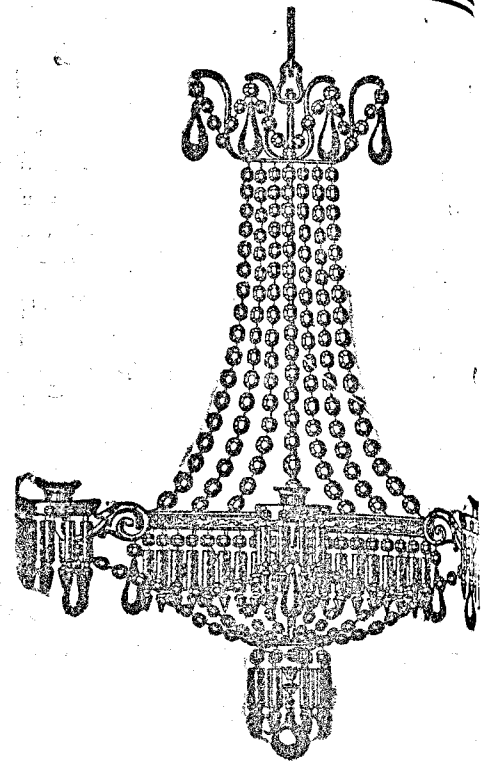
ss. Dr. Nicolae Marcu
expert-contabil

ss. Iuliu Maior

ss. Vasile Moldovan

ss. Vasile Vlaicu,
revizor expert al »Solidarității»

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Comandați Policand

la

LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă-cristal, în diferite forme pentru bisericile noastre dela

Tot aici găsiți Sfeșnice pentru altar, toate mărimile eu 1—3 bruci de perete și eu talpă dinle metal, nichel și argintate cu mărime; Berete din Klott pt. pre Brăe, (singulum) pt. teologi, și și protopopi, în diferite lățimi colorii, din mătase sau lână. Se află: Potire, Ciborium, Cădelnițe, Chaurite și argintate.

Mare depozit de Ornate și piori gata, în diferite colorii, eu pțuri reduse. Icoane de hârtie și turi. Tot soiul de reehizite, imamate, Cărți de rugăciuni și biscești, medalioane, rozare, și steag pentru Reuniunile Mariane. Te și Monoloage populare și șco Cereți catalogul detaliat și ilustra

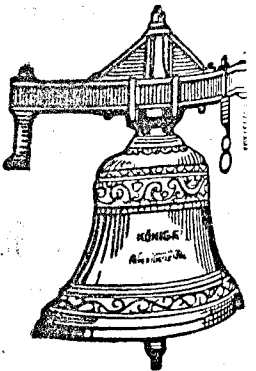
FRIDERIC HÖNIC

ARAD, STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licenție

Rechizite și scaune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

Citiți și răspândiți „UNIREA